

Valplattform Landstingsvalet

**Vänsterpartiet i
Västernorrland
2014-2018**

**Vänsterpartiet
Västernorrland
20140409**

Hälsa är en mänsklig rättighet – ingen handelsvara

Hälso- och sjukvårdspolitisk program för Vänsterpartiet i Västernorrland 2014-2018

Jämlikhet och lika rättigheter är grunden för den vård som ska erbjudas alla oavsett kön, etnicitet, sexuell läggning, trosuppfattning, funktionsförmåga, ålder och ekonomisk situation.

De med störst behov av vård ska ha företräde.

Sverige är ett klassamhälle även på hälsans område

- Kvinnor har sämre hälsa än män. Kvinnor är överrepresenterade i jobb med dåliga arbetsmiljöer och har små möjligheter att påverka arbetssituationen. Den försämrade hälsan bland unga kvinnor är särskilt oroande.
- Det finns mycket stora hälsoskillnader mellan olika delar av Sverige.
- Grupper som utsätts för diskriminering exempelvis beroende på etnicitet, könsidentitet och sexuell läggning har ofta sämre hälsa.
- Kvinnor och män med funktionsnedsättning har många gånger hälsoproblem som sammanhänger med brist på jobb och tillgång till vård och andra samhällsresurser.
- Den psykiska ohälsan ökar, framför allt hos dem som lever i utsatta situationer.

Den borgerliga regeringen har sedan 2006 genomfört omfattande skattesänkningar. Därigenom har gemensamma medel som tidigare inbetalts som skatter, fördelats i form av jobbskatteavdrag till de som är friska och har arbete. Sjuka, arbetslösa, lågbetalda och pensionärer har fått se sina villkor relativt sett försämrade. Medelklassen har fått ökade tillgångar som använts till privat konsumtion, fler resor och investeringar i egna bostäder, inte minst i storstadsregionerna.

Sjukvårdens finansiering har blivit alltmer ansträngd. En stor del av Sveriges befolkning har med förvåning och upprördhet sett hur sjukvården och välfärden satts under tilltagande press. En stor majoritet av befolkningen ställer, i motsats till vad regeringen antar, upp bakom kravet på högre skatter, om pengarna går till vård och omsorg och skola.

Antalet vårdplatser på sjukhusen minskar då landstingen måste spara. Vårdcentraler privatiseras i hela landet i och med att Lagen om Valfrihet (LOV) blev obligatorisk för primärvården. 1/3 av landstingets vårdcentraler är numera privata. Dessa privata vårdcentraler blir ofta uppköpta av större koncerner, vars huvudsakliga mål är att tjäna pengar på verksamheterna. Men de så kallade

riskkapitalisterna tar inga risker. Olönsamma områden lämnas därhän. De privata etableringarna kommer oftast till stånd i städerna. Girigheten inom vården breder ut sig.

... men det finns alternativ!

Vänsterpartiet slår vakt om en effektiv offentligt driven och skattefinansierad vård. Vi vill tillföra vården mer resurser!

Vår utgångspunkt är att verksamheten ska ha tillräckliga resurser utifrån medborgarnas behov, inte skäras ned för att anpassa sig till låga skatter eller för att ge vinst till privata företag.

Finansieringen sker solidariskt genom skatter. Vänsterpartiet anser att skatterna behöver höjas, nationellt och/eller i landstinget, efter de skattesänkningar som den borgerliga regeringen genomfört.

Organisationen skall vara så effektiv och transparent att varje skattekrona används optimalt. Detta förutsätter att kompetensen och engagemanget hos all personal tas till vara, att de har en god arbetsmiljö och ges möjlighet till utveckling.

Vänsterpartiet arbetar för att

- Vinstsyftande företag inte skall kunna bedriva verksamhet med skattemedel i kärnverksamheten inom vården.
- Vården tillförs mer medel genom i första hand skatthöjning och omfördelning på nationell nivå i enlighet med de förslag Vänsterpartiet lagt. Om detta inte täcker de ökande behoven höjs landstingsskatten under mandatperioden.
- Landstingen gemensamt arbetar aktivt för att komma ifrån den osunda bemanningsmarknaden. Stafettpersonal från bemanningsföretag fasas på detta sätt ut och ersätts med fast anställda.

Vi vill ha en primärvård som når alla och som bedrivs i landstingets regi.

Primärvården skall vara basen i vården, högprioriterad och välfungerande. Dessvärre fungerar primärvården mindre bra i Västernorrland och har inte prioriterats de senaste 20 åren. Den är dåligt läkarbemannad och med hälften av tjänsterna vakanta. I bästa fall löses vakanssituationen med dyra stafettläkare som ger dålig kontinuitet och minskad patientsäkerhet. En problematisk arbetsmiljö har skapats pga ständiga besparingskrav och direktiv, pga ständig prisjakt och lokalminskningar. I och med LOV har denna problematik tilltagit. Konkurrens leder inte till bättre kvalitet utan i många fall till utarmning av verksamheterna, och p.g.a. ersättningssystemen kan också verksamheterna jobba med fel saker. Den så kallade kömiljarden kan leda till undanträngningseffekter. Nybesök prioriteras framför behandling och återbesök av personer med kronisk problematik. I denna miljö far personal illa, och kraftgången för den landstingsdrivna primärvården riskerar att öka. Befolkningen har rätt till en tillgänglig och kompetent primärvård.

Vänsterpartiet arbetar för att:

- Primärvården kraftigt skall förstärkas, Vi föreslår fler specialister förutom allmänläkare på våra hälsocentraler. Detta kommer att medföra färre remisser till sjukhusen och köer på akutmottagningar.
- Besök inom primärvården skall göras avgiftsfria.
- Primärvårdens insatser för de mest sjuka äldre skall förstärkas och prioriteras i allt högre grad.
- Att glesbygdens behov av medicinsk service och verksamhet måste stärkas, genom bland annat utbildning av personal och förstärkta resurser på hälsocentraler i glesbygd.
- Erbjudna nedskrivningar av studieskulder för dem som väljer att arbeta i glesbygd
- Landstingen, som tidigare påpekats, gemensamt arbetar för att avveckla den osunda och kostsamma arbetsmarknad som stafettpersonalsystemen innebär.
- Ökade resurser tillförs primärvården för bättre och tidigare insatser för att möta den stigande psykiska ohälsan.
- Förstärka resurserna inom bland annat primärvården för asylsökande och andra flyktingar! Flyktingar här rätt till adekvat hälsovård, och till hälsoundersökningar. Tidig behandling av psykiska och fysiska skador skall erbjudas.

Förebyggande hälsovård.

Grunden för den förebyggande hälsovården har vi i byggandet av ett jämlikt samhälle, där skillnaderna i levnadsvillkor inte tillåts bli allt för stora. Folkhälsa bygger vi tillsammans främst genom att skapa ett samhälle som tar hand om alla. Men även i vårt landsting finns mycket att göra.

Vänsterpartiet arbetar för

- Ökat stöd till ungdomsmottagningar, mödravård och barnhälsovård.
- Att landstinget skall arbeta för att tydliggöra barns och ungdomars rättigheter i vården. Barnkonventionen skall lyftas fram.
- Satsningar på fler familjecentraler och ökad samverkan mellan landsting och kommun i form av samverkansgrupper mellan landstingsvård och socialtjänst i kommunerna, för stöd till utsatta barn och unga.

- Fortsatta satsningar på tillförlitliga hälsoundersökningar och program som motverkar övervikt, bristande motion, dåliga kostvanor samt skadliga alkohol och tobaksvanor.

Sjukhus

Sjukhusvården ska vara likvärdig och tillgänglig för alla i hela vårt län utifrån behov. Grunden för detta är tillräckliga resurser och utvecklad samverkan med övriga delar av vårdkedjan och en primärvård, som är bemannad och tillgänglig för alla. Utan en fungerande primärvård, fungerar inte heller sjukhusen. De tre sjukhusen i Sundsvall, Sollefteå och Örnsköldsvik ska samverka genom länsgemensamma kliniker och kan utvecklas och profilera sig inom olika specialiteter. Denna utveckling måste påskyndas.

En ökad samordning med regionala vårdgivare är en nödvändighet för att ge bästa möjliga vård till acceptabla kostnader. Den tekniska utvecklingen leder till mer högspecialiserad vård på läns- och regional nivå.

Vänsterpartiet arbetar för att

- Nuvarande situation med överbeläggningar och dålig arbetsmiljö måste upphöra snarast. Antalet vårdplatser per capita i Sverige är bland de lägsta i Europa. Sjukhusen behöver fler vårdplatser.
- Se över och förbättra samverkan för personer som har både psykiska och somatiska diagnoser och behov.
- Länets ambulanssjukvård ses över med målet att väntetiderna innan ambulansen kommer skall förkortas och att den vård som kan ges i ambulansen är av hög kvalitet. Tillgång vid behov till ambulanshelikopter säkras.

Missbruksvård

Människor med missbruksproblematik är ofta dubbelt utsatta och många gånger bestraffade. Många lider av dubbeldiagnoser, dvs både missbruk och med en psykiatrisk problematik i bakgrunden. Vänsterpartiet skall verka för att alla medborgare får den missbruksvård som det bedöms möter dennes behov. Vården skall utformas i samarbete mellan kommun och landsting och bygga på människans rätt leva ett liv fritt från alla missbruk och beroenden.

Tandvård

Vi har idag en ojämlik tandvård pga att den inte erbjuds på samma villkor som vård av övriga kroppen. Många har inte råd med nödvändig tandvård. Men dåliga tänder får inte vara en klassmarkör. Det är hög tid att göra något åt det

Vänsterpartiet arbetar för

- Gratis tandvård till alla under 25 år
- Att tandvården inte skall kosta mer än sjukvård. Vägen dit går genom

en förbättrad tandvårdsförsäkring.

Kultur är folkhälsa

Landstinget är en viktig aktör då det gäller kultur i vårt län, och skall så förbli. Kultur får människor att må bra. Kultur skapar en friskare befolkning. Kultur är en viktig faktor för att vårt län skall utvecklas och vara attraktivt.

Vänsterpartiet arbetar för att

- Kultursatsningarna skall spridas i länet.
- Kultur för barn och unga skall vara särskilt prioriterat.
- Länets invånare skall kunna ta del av utbudet på Läns museet och Scenkonstbolaget.

Utbildning

Utbildning skapar förutsättningar för både personlig utveckling och våra arbetsplatsers kompetensförsörjning. Landstingets folkhögskolor är en viktig del av folkbildningen.

Vänsterpartiet arbetar för att

- Landstinget skall fortsätta ta ansvar för utbildning och fortsatt folkhögskoleverksamhet.
- Landstingets folkhögskolor också kan inriktas i högre grad mot entreprenörutbildning inom exempelvis eko-bruk och andra gröna verksamhetsområden.
- Folkhögskolan fortsättningsvis också skall vara och utvecklas som ett utmärkt komplement till annan utbildning för sårbara ungdomsgrupper.

Regional utveckling, miljö och trafik

Landstinget är länets största arbetsgivare. Landstingets aktiviteter har stor betydelse för klimat- och miljö satsningar och den regionala utvecklingen i länet. Transporter i landstingets och regiontrafikens regi skall bli fossilfria. Upphandling och verksamhet skall ta hänsyn till hållbara produktionsmetoder. Miljöhänsyn ska i ökande grad vara en naturlig och självklar del av landstingets verksamhet.

Vänsterpartiet arbetar för att

- Förstärka kollektivtrafiken, se över möjligheten till lägre avgifter och fler försök med avgiftsfri kollektivtrafik, exempelvis för unga under 25 år. Införande av länskort.
- Landstinget ökar upphandlingen av ekologiska produkter. Minst 50 % av livsmedel skall vara ekologisk framställd och närproducerad senast

2020.

- Landstingets transporter skall vara fossilfria. Utredda möjligheterna av biogasproduktion från sjukhusens matrester.
- Den elenergi som landstinget förbrukar skall vara förnyelsebar (dvs. Solenergi, vindenergi, vattenenergi, m.m)
- Region Västernorrland bildas, samt att inom en nära framtid även utöka regionen, med närliggande län i Norrland.
- Samverkande rehabilitering utvecklas mellan landstingen.

Vi tar arbetsgivaransvaret

Utan en frisk och engagerad personal riskerar landstingets verksamhet att snabbt försämrans. Stora avgångar p.g.a. pensioner ökar behovet av nyrekrytering. Ökad belastning inom vården generellt, dåligt anpassade datasystem, och en primärvård som sviktar ökar pressen inte bara på sjukhusen utan också inom hela vårdkedjan. Ohälsan riskerar att tillta bland personalen. Deltider och delade turer införs för att pressa kostnader, men det är ett i längden dyrt sätt.

De senaste årens lansering av olika planerings- och styrinstrument som exempelvis NPM (New Public Management) och LEAN har fått ett för stort inflytande i hur vården skall bedrivas. Felaktigt applicerade metoder har medfört att en maktförskjutning ägt rum som i viss mån tagit arbetsglädjen från personalen och allvarligt försämrat arbetsmiljön framförallt genom förhöjda stressnivåer, och alltför slimmade personalbemanningar. Vänsterpartiet kommer som ett feministiskt parti att verka för att landstinget som stor arbetsgivare tar ansvar för att uppvärdera de kvinnodominerade yrkena inom vården.

Vänsterpartiet arbetar för att

- Heltider skall bli en rättighet, och deltider en möjlighet.
- Bättre ingångslöner och andra villkor (ex glesbygdstillägg till inlandet) tillskapas för att underlätta rekryteringen av ny personal.
- Sätta stopp för delade turer.
- Minska antalet helgtjänstgöringstillfällen per månad i vården
- Samverka med andra landsting för att minska beroendet av stafettpersonal.
- Särskilda ungdomssatsningar för att öka intresset för vårddyrket kommer till stånd.
- Nyanställa undersköterskor samt medicinska sekreterare.
- Återge och stärka personalens inflytande i dess egna arbete.

